

Ha Ön azeres lapunkra uj előfizetőket, azért
ajándékban részesítjük, melyről bővebbet ma
7. oldalon megjelenő hirdetésünkben találhat

1914

A Magyar Bányászlap

előfizetési ára egy évre 3 dollár,
Jugoszláviába, Romániába, Burge-
landba 3 dollár. (Magyarország te-
rületéről eszközös: írt ki van titva a
Bányászlap.)

Ohn:

Magyar Bányászlap

Himlerville, Kentucky

Óhazai mesék...

Domiáné, amint leszállt a vonatra, nem arra tartott, amerre a többi utas, — a város felé, hanem azon a köves uton a földtől el, mely két jegenyefőre két a szőlőket vezet. Annak mentén főzött az állami gyermekmenhely, már a pályaudvarról látszott, mint egy óriási fehér kócsok, kert közepén. De ha látni is a szomszéd, még jó ki kell lépnie itsz percz átkérkésni, meg odár. Domiáné szaporán lépegett. A reggeli vonat hozta a este máj ott-on a skart látni a Peres tanyán, a fűcsésérdi vadaskalban. Utóközben illendően szavakon jártatta az eszt, hogy szépen, formásan mondassza el öhaját. A bejáratához érkezve, megmozgatót feketé szelvényekéjé. Amint bejött, kisse a jöcskőcsánit nézett körül: még járt utol-fára a menhelyen. Azóta hozzá is építet-tek. Valahonnan cseccsémés állhatott, máshonnan dúdolás: "Aludj bábam, aludj-ál!" Kifutott két szagát érette a fo-lyosón, melyre befutott. Ott szeme jött egy fiatal fehérlépcsényes gyermek-gondosító, lázmérővel a kezében. Azt megállította.

— Kérem szépen, lehet-e most a fő-
orvos ura besej? —
— Milyen ügyben? —
— Nevelőanyknak jelentkezek.
Domiáné megállt az ajtó előtt, me-
lyen el volt egy csontlemez ótvasható:
"Dr. Kern Arnold, igazgató-főorvos
A gyermekgondosító besejant a szobá-
ba, melyben nagy irástala előtt
ült Kern főorvos. Kopasz feje szinte vi-
lágított, a homályos szobában. Egy comó
írás felé hajolt: a kőlétséget tanu-
mánya. Valamint fiatalok lelkesedése
szerte magát a gyermekvédelemnek
személyi újításokat tervezett, — most
a kitűnő gyermekorvos ereje jőrezt ab-
ban merült ki, hogy az intézmény, mely-
nek élére állították, mint bírja valahogy
fentartani a rendelkezésre álló szűke
anyagi eszközökkel. Az ajtónyitásra föl-
nézett.

— No mi az, Vilma.
— Egy asszony szeretne a főorvos ur-
at besejni, néző anyának jelentkezik,
vidéki.
— Bocssá be.
A főorvos tekintete tündőbe pihent
meg az ablak előtt álló gyermek-merlegen.
— Igazán valóságos csoda, hogy akad-
nak ilyen nevelőanyák, mikor a
nyomorúságos élejték, amit nekik jutott
kaptak, szappanra is alig elég, ha a gyer-
mek tisztán járathatják... nemhogy fardo-

zasként maradna nekik valamik.
Domiáné belépett, kézennt, megállt
az irástal előtt. A főorvos az emberis-
mer tekintetével nézte a rövidlábú, szé-
lemellű, őszlűtökécsé asszonyt, aki va-
lószerűen fiatalon se járt ott, ahol a
szépséget osztogatták, mégis meggyőző
arcu volt, mert szeméből nagy jószág sa-
garzott.

— Mit kíván, lelkem?
— Megint egy kis lányt szeretnék
vinni, nagyságos főorvos ur.

— Kapott tőlünk más máskor is?
Mendig tartotta?

Domiáné szegénylős-szomorúan el-
mosolyodott.
Nem tetzik rám emlékezni. Domián
Sándornak vagyok, a vadász felesége. Az
lánykát felneveltem és tisztasággal férj-
hez adtam. Az uradalmi kérgőszavát vette
el. Az én uram akkor levelet írt küldött a
nagyságos főorvos urnak, hogy tessék be-
nyújtani megítélési a lakodalmam, vár-
tuk is nagyon, dihábi!

A főorvos felugrott, melegen megszo-
rotta Domiáné kezét.
— Nahát! Hogy én magát meg nem
ismertem... pedig hányszor elemegetem,
mikor valaki jön. Nem sok ilyen ki-
tűnő asszonyt látnam életben. Az
lánykát örökre fogadtam... nekem
többözer hozott fásánc. Újlon le kedve
Domiáné. — Nagy bór karosszékét tolt
neki.

— Hát megint ki leányt kíván? —
— Igen, nagyságos főorvos ur. Plam
van három, leánygyermekem nem adott az
Isten; azért neveltem fel az lánkokat.
Most, hogy Isten segédével felkizá-
sítottam, megint-felneveltem egy leánykát.
Az uram hallgatag ember, egész nap
elmond járja, nincs akinek besejűk. A
fiám is már a maguk kenyerén vannak.
Hanan most egy nagybobbácsa leányt
szereztek, a pikéhes már nincs anyi töl-
velnem, mint enélkül. Ha jőremerőztet
kapok, azt is örökre fogom.

— Derék! Én soha jobbkor nem jö-
hetett volna. Van most nálam még gyönyö-
ri kis lány... testvérek, szeretném, ha
szokból vinne. Nem jelenek az apjuk
bányász volt az agyromnyán, a rászakított
fog, az anyjuk meg bányázlan elap-
tette magát.

— Többány történt, ugy-e? Vagy két
hete?

— Igen. Ott. Tud róla?
— Bence állt a krajcáros újságban.
Nagy eszt.

— Nahát... itt vannak a Bende Pál
ársvi. Fogja pártul az egyike. Olyanok,

ELVERZETT ÖCSÉ KISSZARVÁSTÓL

Füvény József 30 éves, nő-
pástri földműves a vele egy
fedél alatt lakó testvértestvére, a
35 éves Füvény Lajost zseb-
késével tudta szúrta, úgy-
hogy az három óra múlva bel-
ső vérzés következtében meg-

MAGYAR HIRLAP

az egyetlen radikális magyarországi naplap

A magyar kormány által befizetett világ című naplap
munkálával csatlakozik

Ha az hazai eseményekről pontosan akar tájékozo-
lenni, hiszen elő a legelőbből, legérdekesebb és leg-
tartalmasabb naplapra.

Főmunkálárunk FELEK GÉZA és MORA FERENC

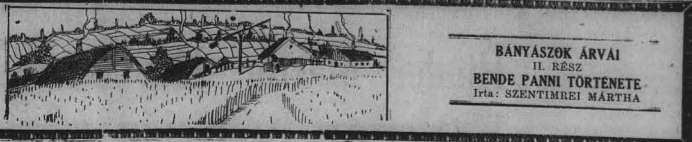
Előfizetési ár havonta 60.000 magyar korona.

Regisztrálható MAGYAR HIRLAP

Budapest, VI. Andrássy út 47

(U) Nemzedék

(Az Est)

BÁNYÁZKÓK ÁRVAI
II. RESZ
BENDE PANNI TÖRTÉNETE
Irták: SZENTIMREI MARTHA

EGY JÓ BOROTVÁRA

minden embernek szüksege van. So-
pézt tud Ön megkérni, ha egy-
elő borotválkozik. Ehhez csak egy jó
borotva szüksege.

MI TELJESEN INGYEN ADUNK ÖNNEK EGY NAGYSZERŰ BOROTVÁT

ha Ön szeres a Magyar Bányászlapra
EGY ÚJ ELŐFIZETŐT.

Ha szívesen borotvára szüksege, egy a

"BÁNYÁZÓ LÁNYA"

elmé kitűnő regényt kaphatja meg. Es-
t regényt az amerikai magyar bányá-
sok életéről írták meg, melyben a
mikor az lapunkban megjelent, óriási
sikert ért. Szívesen már a képlet tart.

MAGYAR Bányászlap

HIMLÉVITEL, KY.

mint az anygok. Amelyiket választja.
Csöveggett. Egy dajka jött be.
— Parancsol?
— Vezesse be a Bende Pál ársvit.
Néhány pillanat tel el... Domiáné
váratlanul jelen meg az ajtó felé.
Dajka jött ki leányt besejűt. Fog-
tát egymás kezét. Így jártak egész na-
p. Mintha érezték volna az ártárlanok, hogy
akarmányre fogódzkodnak is ösze.
előbb-utóbb meg kell válnok egymástól.
Hátan, illendően köszöntek. A főorvos
barna kis kutyája, mely addig gazdájá
háta mögött aludt az öblös karosszékben.

— Nahát! Hogy én magát meg nem
ismertem... pedig hányszor elemegetem,
mikor valaki jön. Nem sok ilyen ki-
tűnő asszonyt látnam életben. Az
lánykát örökre fogadtam... nekem
többözer hozott fásánc. Újlon le kedve
Domiáné. — Nagy bór karosszékét tolt
neki.

— Hát megint ki leányt kíván? —
— Igen, nagyságos főorvos ur. Plam
van három, leánygyermekem nem adott az
Isten; azért neveltem fel az lánkokat.
Most, hogy Isten segédével felkizá-
sítottam, megint-felneveltem egy leánykát.
Az uram hallgatag ember, egész nap
elmond járja, nincs akinek besejűk. A
fiám is már a maguk kenyerén vannak.
Hanan most egy nagybobbácsa leányt
szereztek, a pikéhes már nincs anyi töl-
velnem, mint enélkül. Ha jőremerőztet
kapok, azt is örökre fogom.

— Derék! Én soha jobbkor nem jö-
hetett volna. Van most nálam még gyönyö-
ri kis lány... testvérek, szeretném, ha
szokból vinne. Nem jelenek az apjuk
bányász volt az agyromnyán, a rászakított
fog, az anyjuk meg bányázlan elap-
tette magát.

— Többány történt, ugy-e? Vagy két
hete?

— Igen. Ott. Tud róla?
— Bence állt a krajcáros újságban.
Nagy eszt.

— Nahát... itt vannak a Bende Pál
ársvi. Fogja pártul az egyike. Olyanok,

gyanuványok, akik valamennyi-
nyen családok emberei és
gyermekük vannak. Az eset-
nek senki sem tudja más okát
adni, mint hogy a szesz há-
za alatt történt.

KUTBA AKÁRTA POHÁNYAI AZ APJÁT

Id. Juhász Kristóf 75 éves
kapolnai gorda 14 hold föld-
jén e néhány hónap óta arat-
egyedül gazdálkodik. Néhány
éve elől aztán a szőlőt a
fiának, majd egy öccsével
kötés után újbol elvett a
leánya kedve birta. A fiu er-
re bosszút forralt apja ellen.
Kereszte az alkalmat, hogy elő-
térít szerezzen magának. 1926
április 28-án, mikor mindenki
a mező munkákkal volt elfo-
glatott.

OVERLAND LOGAN SALES COMPANY LOGAN, W. VA.

(Ahol a holden ut az ómári utal találok)
Ha Ön jó kocsit akar, akkor csak WILLIS-KNITZ
GREAT SIX kocsit vegyen, mert ez a legjobb és le-
gjobb kocsit, és a legújabb.

AS OVERLAND SIX ari kocsit az élel kőbőssé-
sége, a motorját 1936-ás a motorja, ha Ön
Kocsi vásárolt már önmagának saját helye nem

örvendere ugrott rájuk. A főorvos felvett
egy kerek árgezőbort a gyermekmenhelyre.
Abban a dobozban volt cukorka. Kinyit-
ta, kivett négy szemet, megdöntte lánka
szájába dugott egyet.

— Mondjátok meg a neveket ennek
a nőnek!

— Panni... Rózi... Vica... Borika
Domiáné szerezettel nézett rájuk.

— Olyan aranyosok... a legziseib-
ben elvinnék minit a négyet... sugta a
főorvosnak. De hát anyi tevétségem nincs.

— Melyiket adjam hát?
— Tessek... — kisse habozott még
— tessék a legmagyobbat.

A főorvos máskor három szem cukor-
vet ki adott.

— Nesse Rózi... kapd be Vica...
ez a tied Borika... de még menjtek
szépen jászani... Pannika, te még itt
maradj egy kicsit.

A kislát jöttek nétek ösze a nem
mozdultak. A dajka kivette Rózi kezét a
Panniból a kitusokból a három kis sa-
zeget. Panni apádtan nézett utánuk.

Nyolc esztendő volt, igen értelmes és
szerezte a nagy szerezésség-
ből, mely őt elűlőtt megfogtatta. Felt-
Viszafogott a társaiak közt.

Domiáné megmozgatta selymes ha-
ját.

— Kedves... gyere velem Kedves...
elviszlek egy szép erdőbe, ahol aranytöl-
tőfűcsok lehetnek. Tessz jó ágyacskát
fűcsok anyit takar, amennyit akaraz,
étszcsé lépés mentén. Az erdő tele van vi-
rág... ugy-e, előző leve.

— Pannika! Kérlek a sírást...
— Nem... nem... szővőbe se akas-
menit a testvérműk nélkül!

Ellenkezése oly mély, nem is gyere-
ke fájdmalt árult el, hogy a főorvos
megindultan ültette térdére.

Ugy besejté, hogy mit feltölt-
hók, nagyon komolyan.

— Hallgass rá, Pannika! Az ember
nem mindig csinálhatja azt, amit akar,
hanem amit muszáj. Neked most muszáj
elmenni vele a jó névelni, mert nagy
szerezése rád néz, hogy elvissz gon-
dokd rólad. Itt a menhelyen minden gyer-
mek csak addig marad, míg talaló: szé-
lesre nevelényit. Neked már küldött a
jó Isten, testvérdiédnek is küldeni fog.

— De akkor... öket se látom, mit
... mint az anyám... meg az anyámat
... törtétele szükse.

— Ne félj gyönyögyem... majd kere-
sek én a testvérdiédnek is jó helyet a Pe-
res tanyán — békítette Domiáné.

Addig, addig besejték neki, míg Pan-

nika megierre, hogy engedelmeskedik.
Csomogolnia nem kellett: a rajztáblával
nem volt ügye.

— Azt ugy-e, tudja Domiáné ass-
zony, hogy tartandj fejenben havi 12
koronát fizet a menhely?

— Igenis. Az lónárét még csak 10
koronát fizetett, azt is a takaréka oltak
Panni. Jó kiegészítő az esküvője Panni.
A Pannikából se költök én el egy fillért se.

— De kár, hogy nincs magának egy
pár ezer hold, Domiáné!

— Ha anyai nincs is... biztos kenye-
re és uramnak, nem is vágyakozunk
többre.

— A gróf urék ideháza vannak?

— Nincsenek. Egy hallom, külső er-
szakokban utazgatnak. Csak a gróf ura
van a kastélyban, meg a tisztelendő nevelő
ur. Hát nagyon közönmű a nagyságos fő-
orvos ur hoztam viszavessett, meg a
már indultú kéne, különben lekészak a
vonatot. Gyűrűnk Pannikám...

Pannika illendően kezét csókolta a
főorvosnak, aki kikiérette a végpénzt,
mint bucsuzik el testvértől.

— Rózi... most már te vigyázz Vi-
cára, meg Borikára... — rendelkezett
Panni. Jó kiegészítő, akkor hozak majd
néktek krumplicok.

A három kislát, ari fakaft. Egy-
más kezét fogva-kisértek a nyitást a ka-
puzt a arcosokkáit a varaschók nyom-
va áldogáltak meg akkor is, mikor Do-
miáné és Panni már a jegenyefőreban
jártak. Siettek. Oda is értek a pályaud-
var idejében. A jegenyék már székik.

Beszálltak egy harmadosztályú kocsiba a
nemokára gurultak a kis helyőrzésre az
út kerék a Peres tanyá felé, ahol meg is
állt. Gróf Sasilek Domonkos, a Peres,
Zseindely és Urért tanyák tulajdonosa
akkor idején kizsokolte, hogy a vasut
értezt birtokát. A perestanyai megalálól
félóra gyalog a Fácános-erdő.

— Vica... az ott a gróf kastély...
— mutatott Domiáné a távolba, ahol egy
hallom, habfűreny törtek kékeszéd fe-
nyek a fűnyes lombu völgyek-kert egy
batalmas épület.

Panni megmádlta, ámbár látszó 6
mészről Tóhányan hercegi kastély.

A Fácános erdő közepe táján takaros
kis fehér ház állt — a Domiáné lakása.

(Folytatás következőkben)

SZEKER ALÁ KERÜLT ES OTT SŐRNYÉT HALT

Megemondt szerezésség-
történet Birkfalván. Orbán Pe-
ter 32 éves gazdálkodó szé-
ren fát szállított. Alig indul el
a szekér, lezuhant és a sze-
ker alá került. A lovak erre
megbőrköztek és a maguk
aját vonssolták a gazdálko-
dót. Orbán szörnyen halva
húzták ki a szekér alól.

(Brassói Közlöny)

DISENOLÓK ROBÉN AGYONSZURTA A VEJE

Beck György napaságos a
bicsalmán Jókai-telepen c-
szegélőszokott jévevel. Nos-
veckő Andrással, aki segíté-
leltéftábla Kállay-tanácsa elő-
lött jött díszelőre. Az öze-
nő 16-évesen vérekeztet f-
faján. Nemveckő (faján) a
szízen beverő egyet egy-
ezt megzsúrta Beck Györgyöt.

Után a csendőregre ment, a
hol panaszt tett apóra ellen, hogy
megmádlta őt. Mi-
tette meg a székelt ártól, hogy
a kettő két méter mély k-
sággal ki viszte beleféljon. Sz-
lyosított körülménynek van-
tábla a vádlott konok eláns-
ságt és embertelen kegyetlen-
ságt is.

(U) Nemzedék

(Az Est)

